

Kuopion strategia vuoteen 2035

Kaupunginhallitus 03.11.2025
7957/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
vs strategiaohtaja Kirsi Soininen
puh. 044 718 2020
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se:

- a. hyväksyy liitteenä olevan Kuopio 2035- strategian
- b. toteaa, että hyväksytty strategia korvaa aiemmin voimassa olleen Kuopio 2030 -strategian

Päätös

Selostus

Kuopion strategia kertoo kaupungin halutun tulevaisuudenkuvan ja päämäärät. Strategia toimii johtamisen välineenä, ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja luo punaisen langan suunnitelmalliselle kehittämiselle.

Strategiaa ja yhteisiä suuntaviivoja tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Myös kuntalaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on oltava voimassa oleva kuntastrategia ja se on tarkastettava vähintään kerran valtuustokaudessa. Kuopion nykyinen strategia on uudistettu vuonna 2017 ja päivitetty vuonna 2022.

Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa tulee päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista muutoksista. Strategian toteutumista tulee myös arvioida ja seurata.

Kuopion strategia ei ole ainoastaan kaupunkiorganisaation strategia vaan koko kaupunkiyhteisön strategia, sillä strategian toteuttamisessa Kuopion kaupunki on yksi toimija muiden rinnalla. Keskeisiä kumppaneita strategian toteuttamisessa ovat yritykset, järjestöt ja yhteisöt sekä kuntalaiset.

Kuopion kaupunkiyhteisön strategian uudistaminen on käynnistetty loppusyksystä 2024. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin päättäjät, henkilöstö ja johto. Strategian laadintaan ovat eri vaiheissa osallistuneet laajasti myös kuntalaiset, elinkeinoelämän edustajat, lapset ja nuoret, kansainväliset opiskelijat sekä muut sidosryhmät. Strategiaprosessi on haluttu

pitää mahdollisimman avoimena ja osallistavana. Uutena toimintamallina käynnistettiin erityinen strategialuonnoksen dialogivaihe, jossa luonnokseen ottivat kantaa valtuustoryhmät, kaupunginhallitus, lautakunnat, henkilöstö, asukkaat, sidosryhmät ja vaikuttamistoimielimet. Näissä keskusteluissa nousi esille huomioita mittareihin, tavoitteisiin ja painotuksiin. Huomiot on yhteensovitettu lopulliseen strategiaan ja otetaan huomioon myöhemmin ohjelmatyössä. Strategia menee päätöksentekoon marraskuussa, ensin kaupunginhallitukselle 3.11. ja lopulta kaupunginvaltuustolle 17.11.2025.

Uusi strategia on muutosvoimainen. Se ottaa kantaa voimakkaasti muuttuvaan toimintaympäristöön ja sen haasteisiin painottaen elinvoimaa, kilpailukykyä ja uudistumista. Keskeinen strateginen tavoite on sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys.

Muutosvoimainen strategia on organisaation uudistumista ohjaava strateginen kokonaisuus, joka toimii aktiivisena muutoksen käynnistäjänä ja ohjaajana. Se uudistaa rakenteita ja toimintatapoja, herättää tunteita ja sitouttaa ihmiset mukaan. Muutosvoimainen strategia tukee kulttuurin ja johtamisjärjestelmän kehittymistä sekä vahvistaa kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Uusi strategia rakentuu sekä rationaaliselle että emotionaaliselle perustalle, mikä edistää strategian juurtumista arjen toimintaan.

Muutos, mitä strategialla tavoitellaan kiteytyy seuraaviin osa-alueisiin:

Kuopion kilpailukykytekijät ja elinvoima vahvistavat kaupungin vaikuttavuutta kuntakentässä. Tavoitteena on rakentaa kaupunki, joka erottuu positiivisesti ja houkuttelee asukkaita, yrityksiä ja kumppaneita.

Kuopio on kestävä, terveellinen ja turvallinen kaupunki niin luonnolle kuin ihmisille. Kaupungin kehittämisessä painotetaan ekologisia ratkaisuja, hyvinvointia ja turvallisuutta, jotka tukevat kestävästä kasvusta ja elämänlaadusta.

Asukkaiden kuuluminen ja kuuleminen ovat keskeisiä periaatteita. Osallisuus, yhteisöllisyys ja myönteinen asukaskokemus luovat perustan kaupungin kehittämiselle ja vahvistavat luottamusta päätöksentekoon.

Tasapainoinen talous mahdollistaa liikkumavaran ja kestävä kehityksen. Talouden hallinta on edellytys palveluiden turvaamiselle ja uusien avauksien toteuttamiselle.

Organisaatio toimii ketterästi ja ratkaisukeskeisesti. Hyvä henkilöstö- ja asukaskokemus ovat toiminnan ytimessä, mikä tukee tehokkuutta, vaikuttavuutta ja jatkuvaa uudistumista.

Strategia on valintatyökalu ja suunnitelma menestyksestä tulevaisuudessa. Kuopio 2030-strategian arvioinnin yhteenvetona uusi strategia haluttiin luoda aiempaa tiiviimmäksi, keskittyen olennaisiin asioihin sekä sisältäen vähemmän tavoitteita ja mittareita.

Tiivistä strategiaa tulevat täydentämään strategian toteutusohjelmat, joissa määritellään tarkemmin osa-aluekohtaiset tavoitteet ja mittarit. Ohjelmavaihe käynnistetään keväällä 2026 ja sen ohjausvaikutus on merkittävä. Ohjelmat ovat poikkihallinnollisia, yhteismitallisia ja koko kaupunkia yhdistäviä. Niiden peruseriaatteet täsmentyvät ohjelmatyön alussa.

Uutena elementtinä strategiaan sisältyvät asiakaslupaukset henkilöstölle, asukkaille, yrityksille ja osaajille. Nämä lupaukset kiteyttävät sen, mitä Kuopio haluaa tarjota eri sidosryhmilleen. Lupaukset tarkentuvat strategian ohjelmavaiheessa ja toimivat tärkeänä osana kaupungin viestintää ja brändiä.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 14 §, Kuopion kaupungin hallintosääntö 2 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnit tehdään strategiaa toteuttavien ohjelmien yhteydessä.

Liitteet 7957/2025 Liite: KUOPIO 2035 -strategia
7957/2025 Liite: KUOPIO2035_muutokset